

Brüssel, 1.10.2019
SWD(2019) 358 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJUHINNANGU KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) .../...,
millega kehtestatakse valgusallikate ja eraldiseisvate talitlusseadiste ökodisaini nõuded
vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/125/EÜ
ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrused (EÜ) nr 244/2009, (EÜ) nr 245/2009 ja
(EL) nr 1194/2012

ning

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,
millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/1369
seoses valgusallikate energiamärgistusega

ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 874/2012

{C(2019) 1805 final} - {C(2019) 2121 final} - {SEC(2019) 340 final} -
{SWD(2019) 357 final}

Kommenteeritud kokkuvõte
Mõjuhinna määruse kohta, millega kehtestatakse valgusallikate ja eraldiseisvate talitlusseadiste ökodisaini nõuded ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 244/2009, (EÜ) nr 245/2009 ja (EL) nr 1194/2012,¹ ning määruse kohta, millega kehtestatakse valgusallikate energiamärgis ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 874/2012².
A. Vajadus meetmete järele
Miks? Mis on lahendamist vajav probleem?
Valgustustooted on endiselt üks Euroopa Liidu suurimaid elektritarbijaid (ligikaudu 12 % elektri kogutoodangust EL 28s). Eeldatavasti saavutatav elektrisääst praeguste nõuete jätkudes oli varasema prognoosi kohaselt 110 TWh 2020. aastal, kuid viimaste hinnangute kohaselt ei ole see suurem kui 70 TWh. Mõjuhinna alusel tehtud hinnangust järeldub, et sellist säästu ei tarvitseta saavutada, sest: (1) energiatõhususe nõuded on aegunud; (2) rakendamine ja järelevalve on raskendatud, sest: a) õigusaktid on keerukad, b) kohaldamisala ja erandid on ebaselged ja mitmeti mõistetavad, c) turujärelevalveasutustel on liiga palju näitajaid kontrollida ning katsed on aeganõudvad ja/või kulukad; (3) hiljuti on turule ilmunud sellise ehitusega valgustid, millest ei saa eraldada valgusallikat, et seda kontrollida: ei ole selge, kas sellised valgustustooted kuuluvad olemasolevate õigusaktide kohaldamisalasse ning missuguste eeskirjade järgi tuleb kontrollida nõuetele vastavust. Selliste valgustustoodete puhul võib energiasääst osutuda väheseks.
Mida selle algatusega loodetakse saavutada?
Ajakohastatud energiatõhususnõuded ja ajakohastatud energiamärgis aitavad parandada ELi tööstuse konkurentsivõimet ja tarbijate teavitamist energiatõhusatest toodetest ning saavutada täiendavat energiasäästu. Lihtsustatud õigusaktide, uuesti määratletud kohaldamisala, selgemate erandite ja lihtsustatud katsetega täidetakse võimalikud lüngad ja luuakse seega võrdsed võimalused tööstusharule ning hõlbustatakse õigusaktide järgimist ja nende täitmise tagamist.
Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus?
Vähima energiatõhususe nõude ja energiamärgise nõude kehtestamine ELi tasandil loob kindlasti lisaväärtust. Kui ELi tasandil ei ole ühtlustatud nõudeid, võib see ajendada liikmesriike kehtestama riigisiseseid tootepõhiseid energiamärgistuse vähimnõudeid vastavalt liikmesriikide keskkonna- ja energiapoliitikale. See aga takistaks toodete vaba liikumist. Enne ökodisaini ja energiamärgistuse meetmete võtmist ELi tasandil oli see nii paljude toodete puhul.

¹ Komisjoni määrus (EÜ) nr 244/2009, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/32/EÜ seoses kodumajapidamises kasutatavate suunamata valgusvooga lampide ökodisaini nõuetega (ELT L 76, 24.3.2009, lk 3), ning selle muudatused komisjoni määrustes (EÜ) nr 859/2009 ja (EL) 2015/1428; komisjoni määrus (EÜ) nr 245/2009, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/32/EÜ sisseehitatud liiteseadiseta luminofoorlampide, suure valgustugevusega lahenduslampide ning nende lampidega koos kasutatavate liiteseadiste ja valgustite ökodisainile esitatavate nõuete suhtes (ELT L 76, 24.3.2009, lk 17), ning selle muudatused komisjoni määrustes (EÜ) nr 347/2010 ja (EL) 2015/1428; komisjoni määrus (EL) nr 1194/2012, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/125/EÜ seoses suundvalguslampide, leedlampide ja nende lisaseadmete ökodisaini nõuetega (ELT L 342, 14.12.2012, lk 1), ning selle muudatus komisjoni määruses (EL) 2015/1428.

² Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 874/2012, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/30/EÜ seoses elektrilampide ja valgustite energiamärgistusega (ELT L 258, 26.9.2012, lk 1), muudetud komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 518/2014.

B. Lahendused
Milliseid seadusandlikke ja mitteseadusandlikke poliitikavariante on kaalutud? Kas on olemas eelistatud variant? Miks?
Kaaluti nelja poliitikavarianti. 1. <u>Lähtestsenaarium</u>: ei võeta meetmeid. 2. <u>Ainult energiamärgis (ELOnly)</u>: 2. variant: energiamärgise jaoks sätestatakse uued näitajad ja klasside piirmäärad, määratletakse uuesti kohaldamisala ja erandid ning energiamärgise skaala muudetakse skaalaks A–G. Kohaldamine alates septembrist 2021. Ökodisainialased õigusaktid jäävad muutmata. 3. <u>Energiamärgis ja ökodisaininõuded 2021 (ECOEL2021)</u>: 3. variant, mis sisaldab ka ökodisaini õigusaktide läbivaatamist, uusi energiatõhususe ja funktsionaalseid nõudeid ning uuesti määratletud kohaldamisala ja erandeid. See on eelistatud poliitikavariant. 4. <u>Energiamärgis ja ökodisaininõuded 2021–23 (ECOEL2tiers)</u>: 4. variant, mille puhul sirgete luminofoorlampide T8 suhtes on kohaldamine lükatud edasi kuni septembrini 2023.
Kes millist varianti toetab?
Kõik huvirühmad toetavad nii valgustustoodete energiamärgise kui ka ökodisaini nõuete läbivaatamist. Üksnes energiamärgise läbivaatamine ei suuda turul olulist osa mõjutada; mõjuhinnangust järeldub, et see võib viia säästu ja konkurentsivõime vähenemiseni dumpingu tõttu. Huvirühmad pooldavad ka kvaliteetsete valgusdiodide kasutuselevõtmist, õigusaktide lihtsustamist, kohaldamisala läbivaatamist ja erandite täpsustamist. Kõige valusam küsimus on luminofoorlampide T8 järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise ajakava, kuna leidub huvirühmasid (osa tööstusharust ja mõned liikmesriigid), kes ei ole veendunud selles, et kõigi otstarvete jaoks on septembris 2021 olemas valgusdiodidel põhinevad lahendused T8-tüüpi valgustite väljavahetamiseks, ja leiavad, et järkjärgulist kasutuselt kõrvaldamist tuleks lükata mõni aasta edasi. Enamik liikmesriike toetab T8-tüüpi valgustite kasutuselt kõrvaldamist järk-järgult varases faasis ja spetsiifiliste erandite kehtestamist probleemsete kasutusala jaoks. Valitsusvälised organisatsioonid ja tarbijate ühendused on vastu T8-tüüpi valgustite kasutuselt kõrvaldamise edasilükkamisele.
C. Eelistatud poliitikavariandi mõju
Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised?
3. variant ECOEL2021 tooks 2030. aastaks järgmised tulemused: • täiendav energiasääst on 41,9 TWh aastas ja kasvuhoonegaaside heite vähenemine 14,3 miljonit CO₂ ekvivalenttonni aastas, mis on 2,88 % komisjoni 2030. aasta energia lõpptarbimise säästu eesmärgist ja 1,34 % komisjoni 2030. aasta kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgist; • lisasääst lõppkasutaja kulude vähenemisest on 7,7 miljardit eurot aastas ja ettevõtjad saavad äritegevusest lisatulu 1,1 miljardit eurot aastas; • saavutatakse kooskõla tehnika arenguga ja ülemaailmsete energiatõhususe vähimnõuetega teistes riikides; • tugevdatakse ELi tööstuse konkurentsivõimet ja juhtivat rolli kõrgetasemelise tootjana; • kaitstakse Euroopa VKEsid.
Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud?
Hinnangulised kulud on järgmised: • tarbijad: 2030. aastal täiendavalt 1,1 miljardit eurot ostukuludeks (kuid kogukulu, mis sisaldab energiatarbimist, väheneb 7,7 miljardit eurot); • paigaldajad: 2030. aastal 0,2 miljardit eurot tulu vähenemise tõttu (kuid koguäritulu suureneb); • tarnijad: ühekordne kulu märgistuse muutmiseks 0,03 miljardit eurot 2022. aastal; • vahendajad: ühekordne kulu märgistuse muutmiseks 0,004 miljardit eurot 2022. aastal. Tarnijate ja edasimüüjate kulud tulenevad uue energiamärgistuse raammääruse kohaldamisest.

Milline on mõju ettevõtjatele, VKEdele ja mikroettevõtjatele?
Äritegevuse üldtulud suurenevad, eriti tööstuses, hulgi- ja jaemüügis ning hooldusteenuste osas. Aasia tootjad laiendavad kiiresti oma turuosa valgustusseadmete maailmaturul, kasutades hinda oma põhilise müügiargumendina. Energiamärgise ja ökodisaini nõuded on tähtsad ELi tööstusele, sest võimaldavad tuua ELi tööstuse esile kvaliteedi ja innovatsiooni kaudu. Uus energiamärgistuse skaala innustab tööstusettevõtteid innovatsiooniga tegelema, et töötada välja valgusdioode, mis võivad kuuluda uutesse kõrgetesse energiaklassidesse. Valgustite tootjatele, kes on peamiselt Euroopa VKEd, on kasulik, kui lõpetatakse valgustitel energiamärgiste kasutamine, sest sellega väheneb halduskoormus.
Kas on ette näha märkimisväärset mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?
Muud kui eespool kirjeldatud mõju riigieelarvetele/ametiasutustele ei ole ette näha.
Kas on oodata muud olulist mõju?
Jah, eeldatakse, et eelistatav variant avaldab soodsat mõju konkurentsivõimele ja innovatsioonile ELis.
D. Järeldused
Millal poliitika läbi vaadatakse?
Vastavalt lisatavale läbivaatamisklauslile viis aastat pärast vastuvõtmist.